

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 18 kwietnia 2024 r.

P-1.4131.126.2024.AS

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 90 w zw. z art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. ustawy o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 6/III/2024 Zgromadzenia Związku Powiatowo-Gminnego Powiatu Świdwińskiego z dnia 11 marca 2024 r. w sprawie wyrażenia woli zawarcia porozumienia pomiędzy Związkiem Powiatowo-Gminnym Powiatu Świdwińskiego i Powiatem Kołobrzeskim w zakresie powierzenia zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego.

Uzasadnienie

W dniu 11 marca 2024 r. Zgromadzenie Związku Powiatowo-Gminnego Powiatu Świdwińskiego podjęło uchwałę Nr 6/III/2024 w sprawie wyrażenia woli zawarcia porozumienia pomiędzy Związkiem Powiatowo-Gminnym Powiatu Świdwińskiego i Powiatem Kołobrzeskim w zakresie powierzenia zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego. Akt ten został doręczony organowi nadzoru w dniu 21 marca 2024 r.

W ww. uchwale, wbrew treści tytułu tego aktu, Zgromadzenie Związku Powiatowo-Gminnego Powiatu Świdwińskiego wyraziło wolę zawarcia porozumienia pomiędzy Związkiem Powiatowo-Gminnym Powiatu Świdwińskiego i Powiatem Szczecineckim w zakresie powierzenia Związkowi zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego na linii użyteczności publicznej przekraczającej granice administracyjne Powiatu Świdwińskiego oraz Powiatu Kołobrzeskiego.

W ocenie organu nadzoru, stanowiąc w ww. kwestii Zgromadzenie Związku Powiatowo-Gminnego Powiatu Świdwińskiego działało bez upoważnienia ustawowego, przez co w sposób istotny naruszyło obowiązujący porządek prawny. Na gruncie przepisów prawa, w szczególności ustawy o samorządzie powiatowym¹ i ustawy o publicznym transporcie zbiorowym², a także postanowień statutu Związku Powiatowo-Gminnego Powiatu Świdwińskiego³, nie jest bowiem dopuszczalne, aby związek powiatowo-gminny zawierał porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego niebędącymi jego członkami i realizował na ich rzecz powierzone zadania, poza obszarem działania związku.

W niniejszej sprawie istotne znaczenie ma fakt, że Związek Powiatowo-Gminny Powiatu Świdwińskiego z siedzibą w Świdwinie został utworzony w celu zaspokojenia

¹ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107).

² Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2023 r., poz. 2778 z późn. zm.).

³ Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2016 r. poz. 3989, z 2022 r. poz. 3781).

potrzeb mieszkańców tworzących go gmin i powiatu w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Członkami tego Związku są: Powiat Świdwiński, Gmina Połczyn-Zdrój, Gmina Brzeźno, Gmina Rąbino, Gmina Sławoborze, Gmina Świdwin i Miasto Świdwin. W myśl §3 ust. 1 statutu Związku Powiatowo-Gminnego Powiatu Świdwińskiego *celem Związku jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców gmin i mieszkańców powiatu w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Szczegółowe zadania związku w tym obszarze zostały określone w §3 ust. 2 statutu.*

Zgodnie z art. 72a ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym *w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych, w tym wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, powiaty mogą tworzyć związki z gminami, tworząc związek powiatowo-gminny. Związek może być tworzony również w celu wspólnej obsługi, o której mowa w art. 6a oraz w art. 10a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.*

Z cyt. powyżej regulacji wynika jednoznacznie, że istotą powstania związku powiatowo-gminnego jest wspólne wykonywanie zadań należących do zadań własnych gmin i powiatów go tworzących, na rzecz właśnie tych jednostek samorządu terytorialnego. Logiczną konsekwencją tego jest, że działania w tym zakresie realizowane będą na obszarze jednostek tworzących dany związek. A zatem, Związek Powiatowo-Gminny Powiatu Świdwińskiego może prowadzić powierzone mu w statucie działania dotyczące publicznego transportu zbiorowego wyłącznie na obszarze i na rzecz swoich członków, tj. Powiatu Świdwińskiego, Gminy Połczyn-Zdrój, Gminy Brzeźno, Gminy Rąbino, Gminy Sławoborze, Gminy Świdwin i Miasta Świdwin. Nieuprawnione jest realizowanie przez Związek powyższych zadań na terenach innych jednostek samorządu terytorialnego, niebędących członkami tego Związku.

Możliwości organizowania publicznego transportu zbiorowego przez związek poza obszarem jego działania nie przewiduje także art. 7 ust. 1 pkt 4a ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, zgodnie z którym *organizatorem publicznego transportu zbiorowego, zwanym dalej "organizatorem", właściwym ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów, jest związek powiatowo-gminny na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowo-gminnych przewozach pasażerskich na obszarze gmin lub powiatów tworzących związek powiatowo-gminny*. Przepis ten wyraźnie zakreśla granice działania związku powiatowo-gminnego jako organizatora publicznego transportu zbiorowego, wyłącznie do obszaru gmin i powiatów tworzących związek powiatowo-gminny.

Co szczególnie istotne dla oceny legalności uchwały Nr 6/III/2024, na gruncie przepisów powszechnie obowiązującego prawa związek powiatowo-gminny nie ma zdolności do zawierania jakichkolwiek porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego oraz ich związkami, w celu powierzenia im określonych zadań. Normy kompetencyjnej w tym zakresie nie ma zarówno w ustawie o samorządzie powiatowym, jak i w innych ustawach szczególnych. Co prawda art. 73 ustawy o samorządzie powiatowym dotyczy porozumień, ale zawieranych między powiatami. Przepisu tego nie można stosować do związków powiatowo-gminnych, bowiem żadna regulacja nie upoważnia do odpowiedniego stosowania tego unormowania do związków powiatowo-gminnych.

Podstawy prawnej do zawarcia porozumienia w sprawie organizowania publicznego transportu zbiorowego na terenie związku powiatowo-gminnego i na terenie powiatu nieuczestniczącego w tym związku nie zawiera także ustawa o publicznym transporcie zbiorowym. W myśl art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b, pkt 4b lit. b, pkt 5 lit. c tego aktu

zawarcie porozumienia i organizowanie na jego podstawie publicznego transportu zbiorowego na obszarze jednostek zawierających porozumienie możliwe jest tylko w odniesieniu do gminnych, powiatowych, metropolitalnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich, natomiast w przypadku związku powiatowo-gminnego (podobnie jak w przypadku związków międzygminnych, czy związków powiatów) ustawodawca nie dopuszcza organizowania linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowo-gminnych przewozach pasażerskich na obszarze innych jednostek samorządu terytorialnego po zawarciu z nimi stosownego porozumienia o powierzeniu związkowi zadań w tym zakresie.

W świetle przywołanych przepisów Związek Powiatowo-Gminny Powiatu Świdwińskiego nie jest uprawniony do organizowania publicznego transportu zbiorowego na terenie Powiatu Kołobrzeskiego, ani na terenie Powiatu Szczecineckiego, a także do zawarcia porozumienia z Powiatem Szczecineckim i z Powiatem Kołobrzeskim w tym przedmiocie. Wobec tego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr 6/III/2024 Zgromadzenia Związku Powiatowo-Gminnego Powiatu Świdwińskiego z dnia 11 marca 2024 r. *w sprawie wyrażenia woli zawarcia porozumienia pomiędzy Związkiem Powiatowo-Gminnym Powiatu Świdwińskiego i Powiatem Kołobrzeskim w zakresie powierzenia zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński

.....

Otrzymują:

1. Zgromadzenie Związku Powiatowo-Gminnego Powiatu Świdwińskiego,
2. a. a.